

DİYARBAKIR BAROSU HERKES İÇİN ADALET PROJESİ
MAYIN VE SERBEST PATLAYICI MAĞDURLARINA HUKUKİ YARDIM
KOORDİNATÖRLÜĞÜ

2004 YILI SEKİZ AYLIK RAPORU

OCAK

1982 Mardin ili Savur ilçe nüfusuna kayıtlı Celal Tekin, ikamet ettiği Savur ilçesine bağlı Sürgücü (Avina) köyünde, 29 Ocak 2004 günü koyunlarını otlatırken yerde bulunduğu 3 adet uzun mermi çekirdeğini eve götürerek kurcalaması sonucu patlama meydana geldi. Patlama sonucu ağır yaralanan Tekin, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne kaldırıldı. Tekin hakkında, yapılan soruşturma sonucu tutuklama kararı çıkarıldığı ve hastanede zincirli bir vaziyette tutulduğu bildirildi.

ŞUBAT

1) Şırnak'ın Uludere ilçesi Taşdelen (Nêwe) Köyü'nde 20.02.2004 tarihinde meydana gelen patlamada 10 yaşındaki Bayram YILMAZ ağır yaralandı.

Vakanın nasıl meydana geldiği konusunda mağdur yakınlarının net bilgileri mevcut değil. Fakat olayın meydana geldiği yerin köyün dışında olan askeriye çöplüğü olduğu biliniyor. Olay yerinde 5-6 altı çocuk bulunduğu mağdur yakınları tarafından belirtilmektedir. Patlamadan sonra yaralanan Bayram YILMAZ, askeri helikopter ile Şırnak Devlet hastanesine getirilmiş, daha sonra Dicle Üniversitesi Araştırma Hastanesine getirilmiştir. Bayram Yılmaz Ortopedi Servisi'nde tedavi altına alınmış, patlama sonucu iki elini ve bir gözünü kaybetmiştir. Kafatasından da ağır yaralanmıştır. Bu nedenle Plastik Cerrahi Servisine ve Göz Servisi'ne ameliyat olmak üzere sevk edilmiştir. Mağdur sağlık güvencesinden yoksundur. Yeşilkart imkanından daha önce yararlanmış değil.

2) 20.02.2004 tarihinde Şırnak'ın Güçlükonak'ın Damlatası köyünde çatışma artığı patlayıcı nedeniyle, Mehmet EROĞLU yaralandı.10 yaşındaki Mehmet EROĞLU, Damlatası köyü kırsalında çobanlık yaparken bulunduğu uzun ve iki telli cismi kurcalarken, cisim patlamış, serçe ve yüzük parmakları kopmuştur. Mağdur patlamadan sonra on dakika kırsal alandan yürüyerek köyüne gelmiş; önce Şırnak Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmış daha sonra Diyarbakır. D.Ü.T.F Araştırma Hastanesinde tedavi edilmiştir. Patlayıcının kime ait olduğu belli değil.

MART

1) 28.03.2004 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesinde askeri çöplükte bulunduğu cismi kurcalayan 14 yaşındaki Abdullah GÜMÜŞAY, cismin patlaması üzerine yaralandı. Midyat devlet hastanesindeki ilk müdahaleden sonra D.Ü.Araştırma Hastanesinde tedavi altına alındı. Mağdur sol elinin serçe ve yüzük parmaklarını kaybetti. Yeşilkart dışında başka sağlık güvencesi yok. Mağdur ilköğretim 8.sınıf öğrencisidir.

2) Adıyaman il merkezine bağlı Şerefli köyünde ikamet eden Ali Güler adlı çocuğun, köyün deresinde bulunduğu bombayla oynaması sonucu patlama meydana geldi. Patlamada yaralanan Güler, Adıyaman Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. (1 Nisan 2004/ Evrensel)

NİSAN

15.04.2004 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Uzunova Köyünde ikamet eden Nesim ÖNER, evinin beşyüz metre uzağındaki kırsal alanda bulunduğu cismi kurcalayınca cismin patlamış ve 10 yaşındaki Nesim ÖNER ağır yaralanmıştır. Patlayan cismin anti personel mayın

olduğu belirtilmiştir. Yerleşim yerlerine yakın bu tür patlayıcıların 1994 yılından itibaren alana seyyar şekilde konumlanan askerlerce döşendiği belirtilmiştir.

Mağdur patlamadan sonra Dicle Üniversitesi Araştırma Hastanesine getirilmiş ve tedavi altına alınmıştır. Mayın mağduru uzun süre yoğun bakımda kalmıştır. Mağdur sol gözünü kaybetmiş, sağ elini de bilekten itibaren, sol elinin üç parmağını kaybetmiştir. Ailesinin yeşilkart dışında başka sağlık güvencesi yok. Tedavisi hala sürmekte. Ptoteze ihtiyacı var.

MAYIS

29.05.2004 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesi, şehir merkezinde bulunan eski askerlik şubesinde oyun oynayan Welat Mengi , Hayrullah ÇİÇEK, Ali IRAK, Fatih TOPLAĞAN, Sedat TOPKAYA, harabe haldeki bina içerisinde buldukları roket mermisinin patlaması üzerine yaralandılar. Çocuklardan Welat MENGİ ve Hayrullah ÇİÇEK'in durumunun ağır olmasından dolayı D.Ü.T.F Araştırma Hastanesine sevk edildiler. Diğer yaralı çocuklar hafif yaralı olduklarından Devlet Hastanesinde ayakta tedavi edilip taburcu edildiler.

1-WELAT MENGİ

Dicle üniversitesi araştırma Hastanesi Göğüs cerrahisi servisinde yatmakta olan Mahmut ve Dursun oğlu 12 yaşında, ilköğretim 3. sınıf öğrencisi Anne Dursun Mengi'nin olaya ilişkin beyanına göre; Patlama şehir merkezinde bulunan, parka yakın, eskiden İlçe Askerlik Şubesi olarak kullanılan ve halen boş olan binada meydana gelmiştir. Oğlu Welat ve 5 arkadaşı bina içerisinde oyun oynamaktadır. Welat okul harici zamanlarda ilçe merkezindeki bir berberde çalışmaktadır ve Pazar günü olması nedeniyle berber kapalıdır, bu yüzden arkadaşları ile beraberdir. Çocuklar bina içerisinde buldukları bir cisimle oynarken büyük bir patlama meydana gelmiş ve bu patlama sesi geniş bir çevrede duyulmuştur. Patlama, çocukların buldukları cismi yere vurmaları sonucu meydana gelmiştir. Patlamayı bizzat kendisi de duymuştur. Olay tam olarak saat 17.30'da meydana gelmiştir. .

Mağdur Welat'ın sol kulağından bir parça kopmuş, kara ciğerinde ve akciğerinde şarapnel parçaları isabet edip yaralanmıştır. Ailenin sağlık sigortası yok. Tedavi Yeşil Kart üzerinden yapılmakta. Baba Mahmut Mengi, Hani ilçe merkezinde bir kahvehanede işçi olarak çalışmaktadır. Ailenin 5 çocuğu var, Welat 2 numaralı çocukları. Olaydan sonra herhangi bir kurumdan yardım alınmamış.

2-HAYRULLAH ÇİÇEK

Olayda ağır yaralanan Hayrullah, Dicle Üniversitesi Hastanesinde, Göz Hastalıkları Servisi'nde tedavi edilmiştir. Mağdur, Abdullah ve Fatma oğlu, 1991 doğumlu, Bingöl-Genç ilçesi Yeniyazı köyü nüfusuna kayıtlı. İlköğretim 7. sınıf öğrencisi.

Mağdurun anlatımlarına göre; Olay günü saat 17.00-17.30 sularında eskiden askerlik Şubesi olarak kullanılan boş binaya oyun oynamak üzere arkadaşı Welat Mengi ile birlikte girdiklerinde binada bulunan ve 4 kişi olan arkadaşlarının buldukları yabancı bir cisimle oynadıklarını görmüşlerdir. Yine mağdurun anlatımlarına göre patlayan cismin roket atar mermisi olduğu tahmin edilmektedir. Mağdur, cismi ince ucundan tutarak kalın kısmını beton merdivene vurmuş ve patlama meydana gelmiştir. Patlamanın meydana geldiği bina eskiden Askerlik Şubesi olarak kullanılmış olup uzun bir süre önce boşaltılmıştır. Çocuklar sık sık oyun oynamak üzere bu binaya gitmekte, hatta bina WC olarak kullanılmaktadır.

Mağdurun sağ göz ve sağ kulağı çok büyük oranda hasara uğramıştır.sağ gözüne çok sayıda şarapnel parçaları isabet etmiş olduğundan gözünü kaybetmesi ihtimali yüksektir. Yine sağ kulağı da büyük oranda duyu yitimine uğramıştır. Mağdurun tedavisi Yeşil Kart sayesinde yapılmakta. Herhangi bir yardım alınmamış. Herhangi bir yetkili kendileriyle görüşmemiştir.

HAZİRAN

Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Dikboğaz köyünde el bombasıyla oynayan İbrahim ERSEK ve Adem ÇETİN adlı çocuklar yaralandı. Yaralanan çocuklar Siirt Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

AĞUSTOS

06.08 2004 tarihinde Bingöl genç İlçesi Yazkonak Köyünün leyşeker mezrası kırsalında köy Jandarma karakolunun 200 metre yakınında koyunlarını otlatan Sabri İşlek mayına basarak ağır yaralandı. Bingöl devlet Hastanesine kaldırılan mayın mağduru ilk müdahaleden sonra D.Ü.T:F Araştırma Hastanesinde tedavi altına alındı. Burada Ortopedi kliniğinde yapılan teşhiste sol elinin bilekten itibaren koptuğu, sağ gözünün ağır bir biçimde hasar gördüğü tespit edilmiştir. Fakat tedavisi tamlanmadan mağdur dört gün sonra taburcu edilmiştir. Oysa tedavi süreci daha ilk aşaması bile tamamlanmayan mağdur yaşamı risk altında bırakılmıştır.

Mağdur yakınları avukatları aracılığıyla bu şekilde görevini ihmal eden yetkililer hakkında suç duyurusunda bulunmuşlardır. Ayrıca Yazkonak Jandarma karakolu yetkilileri hakkında da, mayınların temizlenmemesinden dolayı da suç duyurusunda bulunmuşlardır.

Mağdur halen tedavi görmektedir. Mağdurun yeşil kart dışında hiçbir sağlık güvencesi de bulunmamaktadır.